

Womhaj Bóh!

Cziko 8.
25. febr.

Lětnik 4.
1894.

Szerbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždu sobotu w Esmolerjez knihiczišczeru w Budyschinje a su tam dostacž sa schtwórtlětnu pschedpłatu 40 w.

Njedzela Dculi.

Lut. 11, 14—28. „Schtóž so mnu njeje, tón je pscheczimo mi; a schtóž so mnu njechromadzi, tón rosšypa“, tak woła Jezuś w swjatym sczenju. Kaž w tamnym žimjenju jeno dwaj schtantaj staj: sbóžnosć abo satamanstwo, tak staj tež jow jeno dwaj schtantaj: pak s Jezuśom, pak pscheczimo njemu bycz. Pak bydli Jezuś w twojej wutrobje, pak czert. Jena s teju dweju wězow je jenož móžna. Duž je jara wažna wěz, kotruž tón knjes žebi jow žada. A wona je hišcže wažnišca a khtunišca teho dla, dokelž fěrschta teje czěmnošcže jedyn ras wuhnaty pschezo s nowa do twojeje wutrobny nuts chze. Wón chzyl rad do swojeho stareho bydla so wrózciz a tam woštacž, hdžez je tak dołho bydlił. A hdžez khtunje njewachujemy, so njemodlimy a so njebedžimy, dha namaka wón pschezo sašo nutskhód. Haj wschaf, wón namaka swój dom, našchu wutrobu, žamo „s kofchczišcžemi mjeczeny a wuhotowany“ sa swoje horjewšacze. Je stare a wěrne pschikłowo: „Wucz do hele je s dobrými pschedewšacžemi pleštrowany“. Ty chzesch žamo so fěrschtej teje czěmnošcže wotrijeknyč a temu knjejei žkuzič. Ty wał sapomnišch tak husto, móžnemu a ležnemu njepscheczilej s prawej brćnju napscheczimo czahnyč a spisch husto ipanje sechernošcže a limkicze. Grěch, kiž naš pschezo hišcže džerzi, wumjecze rady Bože kłowo s wutrobny, wumjecze rady lubošč k Bohu, potutu a wěru a wuhotuje wutrobu s hordošcžu, se žadoscžu woczow a czeka. To je to wuhotowanje, kotrež so fěrschtej swěta lubi. Město jeneho czerta pschindže potom žydom njeczistych a slych duchow, lešu nuts do wutrobny, bydla

tam „a budže na poškledku s tym žamym człowjekom horje, dnyli prjedy bē“.

To je khtuna, ale žyle wěšta wěrnoscž. Ty dyrbišch horje po horje hič abo ty džesch dele. Ty dyrbišch w swojim kšchesczianstwie do předka pschincž abo ty džesch wrócz. To pak žebi žada khtunne bēdženje. Wty dyrbimy se žwěrnoscžu sa Bože kralestwo a sa swojeho sbóžniča bycz. Wty njedyrbimy spokojom bycz, Jezuśa s ertom pošnacž kaž tamna žonška s luda, kotraž pošbėhnywšchi swój hlóž k njemu džesche: Sbožny je žiwot, kiž cze nožyl je a nadra, wot kotrejuž ty pil žy. Wty dyrhimy wachowacž a so modlicž a w Božej hnadže a mozy se wschej žwěrnoscžu wojowacž.

To lohke nej, so kšchescž'jan žym
A czinju, schtóž tón czisty Duch žej žada,
Natura spokojom tu njeje s tym,
So kšchescž'jan we Khrystu do žmiercže hlada.
Szym junu dobył a mam wješkosč,
Na tym nej' došč.

Duž „wachujcže a modlcže so, so byšcže do spytowanja njepanyli“. „Budžcže žylni w tym knjesu a w tej mozy jeho žylnošcže. Woblecžcže so žylu brón Božu, so byšcže ras móhli wobštacž pscheczimo czertowškemu ležnemu nadbėhowanju. Pschetož my nimamy s křwju a s czěłom wojowacž, ale s fěrschtami a s móžnymi a s knježimi teho swěta, kotřiz w swětnej czěmnošcži knježa s tymi slymi duchami pod nježekami. Teho dla wšmicže na so žylu brón Božu, so byšcže wy, hdžez ta šta schtunda pschindže, móhli napscheczimo štacž, wscho derje dołonjecž a wobštacž.“ Žamjen.

Mulkez Jan se swojimai hynomaj,

aho: Bože pucze a cžlowjecze myšle.

(Pofraczowanie.)

Nasajtra rano — schęcź bę runje wotbito, — cžakafche Mulkez Jan horka na najstwie, hacź jeho hynaj storo k njemu njepřchindžetaj. Dokelź pať dyrbjefche tón džen na radnu kžęžu, bę řo hižo ř cžafom pŷchny řwoblekať, na řcženje wiřafche jeho wřchędnjaza řęřnicža drařta a jeho řjane drohe nože, jeho řije pať řtejachu w kucźiku, pōbla nich řřhinka ř řnihemi, ale niz ř nowymi ř nęcziřcheho cžafa, wone bęchu ře řtarych cžafom, do drjewjanych deřtow řwřafane a ře řwinjazej kožu pocžehnjene. řchtoź budźiřche řebi ře chźyť do řafa řatŷknyčź, budźiřche dyrbjaj w roporje wjefřche řafi męcź, dŷyli řajřeź mamy w nęcziřchim cžafu do nařchich řuknjow řařchite.

Dokhu řhwilu dyrbjefche na řwojeju řhnow cžakacź, ale tola wobaj k njemu řřchindžefchaj. řa njeju wobeju řo hładařche, řaź na dweju řhudeju hřęřnikow, tola pať chźyřchaj řo jemu wobaj njenabojanaj wopofařacź, ale řimaj bę wobęmaj na cžęle a na wutrobje řę. řčlowjek wřchaf mōže na řdacze njenabojany ř woczow hładacź, ale bōřřy řo jemu řajře jeho cžinjenje pominje a potom je jemu ř woczow widžecź, řať po prawym nutřka w nim wřcho řteji.

Mulkez miřchtr tam řřchęd nimaj řtejeřche, řylny a mōžny, a jako tam řajři řtejeřche, dyrbjefche řo kōźdy, řiź na njeho pohłada, na to dohładacź, řo wot njeho hrořa cžęhnje. řōn tu njeřtejeřche jako hoťy řęřniřti miřchtr a pōbla cžęřny radny muź, ale bę řo tam wuřtupiť, jako muź, řiź řam w řebi cžuje, řo na řwęcze nęřchto řłaczi a řęka.

Jako tam jeju nan řajři wulki, řylny, myřlaty řřchęd nimaj řtejeřche, řacziřchaj řeź jeho řhynaj, řotrajź řřchęd nim řtejeřchaj, řaź hłupaj hōłzaj, řchto wōn je a pocžęřchaj wobaj ř hrořu řřchępietacź. řeju nan pať, řjelcžo řřchęd nimaj řtejo, řo řřchęd nimaj řwojich řylřow řdžeržecź njemōjeřche, jako wuhłada, řo bęřchaj jeho řhynaj, řotrajź bęřchaj řtoro wotrořčzenaj muźaj, řajřaj hłupje cžinjajaj, ale wōn řo řařo řebra, řo ani jeho řadny hņęw oni řana řmjeřkota njepřchęwřa, a pocža na njeju řařle:

„řchtoź bęch řebi hižo dawno wot waju myřliť, to řym dyrbjaj wczera řam ře řwojimai woczomaj wuhładacź a ře řwojimai wuřchomaj řařkŷřchęcź. řęřkle węm, řchto mi wōj řapocziņetaj a řchto řtaj řebi wumyřliťoj. řłōj, waju macź a ja, męłoj kōźdy řwōj dohřy řamōř, řebi wobej řwojeř woczř ř hłowny wuřłakacź, waju wobeju na dobo ř naju doma wuřtorczičź a waju do zuřeho řwęta řařtorczičź, řřchetoź řať duřchnaj řtaj wōj řřchęcziwo namaj řmŷřlenaj, to wōj řamoj derje węřtaj, — hđže pať junu ř řajřim řwojim cžinjenjom dopřchindžetaj, tole wōj řamoj hiřchęze njęřnajetaj, mōj woboj pať to řnajemoj. řōj budžetaj tu junu řajřej řiwōj, řo waju řa to kōźdy polłije a řařlije, řōh řam budže waju řeź dyrbjecź řařlecź a řatamacź, řřchetoź řchtoź řebi řřchęje, řo dyrbi jemu řōh jeho nana a jeho macź bōřřy dacź wotemřecź, řajři cžlowjek nima na niħdy řanu dohřu wutrobu, ř řotrejź męť řoho druheho lubeho, nima řeź řřchęd řohom řanu hrořu a řadny řtrach.

řa řym tu ř wařchęj maczerju ř řoha hiřchęze řřchi řiwjenju, wřcho naju řamōženje pať namaj řamŷmaj řłuřcha. řłōj mohłaj ř wamaj runje řať řcžinicz, řaź chžetaj wōj ř namaj řcžinicz, a mohłaj řo řa to pořtaracź, řo njemohł řadny cžęřwjeny řjenjeź, řotryź řmōj řebi hromadže ř wulkej pōžu řařkŷliťoj, do waju ruřow řřchindž a mohłaj wřcho řamoj řřchęcziņecź. řo pať mōj tu řhwilu njeřchamoj cžinicz, — ale tole mōj woboj řęchžemōj, řo naju řamōženje do řanych řajřej ruřow njepřchindže, řajřejź nęřkle waju ruzy řtej, a řa to chžemōj řo macź a ja hižo ř cžafom pořtaracź.

řa řym řęřniť, řym řa młodeho w řchuli maťo nawuřnyť, řym pať nęřotryźkuliź řařařny wjeczor doma řędžo řebi nęřchto wuczřtať a nawuřnyť, wōj pať řtaj wobaj dohřu řchulu pomęłoj a ja řym dyrbjaj řa waju wjele řjenjeř řařłaczičź, to pať hiřchęze řenje njęřřym wuhładať, řo byłoj řebi wōj wo řym, řo řtaj ře řchule, hđy řane řnihi do ruřř wřaťoj a řebi ř nich nęřchto nawuřnyťoj, řřchetoź wokoło wjeczora řtaj wōj řpochř, řchto wę hđže, ale niħdy řenje doma.

řamle w řřchindžy mam ja řjane řtare řořte řnihi, ř řotryčź řym řebi nęhdy tole wuczřtať: řęhdy bę nęhđže řławjeny řyczer, bohary a řylny wōjer, po wřchęm řraju wot wřchęch cžęřčeny. řōn natwari řebi wřřche męřta řrugg řjany hřōd, řajřiź w řraju řaneho řwojeho řunja njemęjeřche a pomjenowa řōn „pōłępřchny

řamjen” a tōnle hřōd bę řebi dať wotwjerdžicź, řo řo jemu njemohł niħto do njeho řadobŷcź. řōnle řyczer pať męjeřche dweju řhnow. řaj řo na to wjeřęleřchaj, hđyź budže junu jeju nan řemřjety a řebi hjeř řobu wuczřniřchaj, řajřej chžetaj po řym řiwaj byčź, řo chžetaj řhodžicź řraj a řuřodow wurubjecź a wuřłęlacź, řchtoź mōjeřche řo ř jeju wotwjerdženeho hřoda řara derje řtacz. řeju nan to řhoni, řřchřfa řwojimai řhynomaj, řo dyrbitaj k njemu řřchindž a řimaj řraji: „řubaj řhynaj, tōnle hřōd a dom řym řebi ja natwariť, řo byť řhowanka řa mořich domjazych, a řo by řyłej řrajinje wuźřř dawaj. řęřkle pať řym řhoniť, řajře motaj wōj myřle, řo chžetaj, w řutym hřōdže wuřhowanaj, ř njeho wupady cžinicz a łudžom řchłodu nacžinicz, — tole pať ja niħdy na niħdy njęřchžu wot waju męcź.”

(řkōnczenje řřchřhodnje.)

Jeřuř a cžlowjetoje.

V.

Jeřuř a řacźne duřche.

(Pofraczowanie.)

5. Poniźnořcź Jeřuřowa.

ř řnarym řłowje řraji Jeřuř: „řa řym cžicheje myřle a ř wutrobu poforny”. řęřotryźkuliź řo řrařcha: „řdže pať poniźnořcź wōřtanje, hđyź ma nęchto řam wo řebi řajře wuřřoře myřle? — řaj hđyź by řchto chźyť nęřchto ře řebje cžinicz, řchtoź řōh ř nař cžiniť njeje, potom řo wo poniźnořczi řęcžecź njemohło. ř řchtoź řōh ř nař cžiniť, to dyrbimy řeź chžęcź byčź. řo by džiwna řralowřka poniźnořcź byłaj, hđy by řral řrajičź chźyť: „řa řral njeřřym”. řeho prawa poniźnořcź w řym wobřteji, řo wōn řřchi řwojim řralowřkim řřchancze řwojich pōddanych jako řwojich řratrow lubuje. — řbo hđy by řōh řebi řřchęd miliřonami druřimi řrařny hłōř k řpęwanju dať, by džiwnuřchka poniźnořcź byłaj, hđy by řrajičź chźyť: „řch, ja njemōžu łępje řpęwacz, hacź wřchřtke moje druhe řotry”. řrawa poniźnořcź w řym wobřteji, řo řwōj dar řřchęzo a řřchęzo jako řōži hnadny dar wobhładujęř a ř nim řo njeřhordžřch, ale řōn do řkŷžy cžlowjekow řtajřch.

řdŷy je to hižo w cžlowřkim řať, řať wjele bōle pōla řęřom řhryřta! řdŷy wōn wę, řo je wōn a wōn řam wumōžniť cžlowjekow, lubořcź a řwęřnořcź w powołanju řebi řada, řo njewuřtawaj to cžlowjekam do wutrobny řařchęčępřecź, doniź řo řařřchřmnyłi njęřřu. řřchi řym poniźnořcź ničzo cžinicz nima. řona pať wobřteji w řym, řo wōn řohu wřchř cžęřcź dawaj řa wřchřřko, řchtoź je, ma a řamōže. ř řchtoź řcženja ř woczřinjenymaj woczomaj cžřta, pōřnaję, řo kōźdy wōdnych jeho duřche na to dže, řoha řeho řōřza na řemi řřchęřařnjecź, jeho wolu — řamo jeho potajnu, cžęmnu wolu — dořonjecź. řōn řo wřchřdžom pōdaj do wole řwojeho řōřza. řaź wuřřořo řo řeź Jeřuř w řym pořbęhnje, řchtoź řam wo řebi řraji, jeho wuczřobniřam tola řenje myřł řřchřřchka njeje, řo chže wōn ř řym řohu cžęřcź rubicz. řo řenje njęřęřařche: řu je řōh a řam Jeřuř, jako bęřchaj wřchęłaj byłoj; ale: řōh w řhryřřtu řu, řaź daloťo mōžemy my blřřkōwidžozny cžlowjekōjo řařřchřmnyčź a řaź daloťo je řa nařchę wumōženje nuřne. ř nim řjęwi řo řōh, řiź je hęwaj potajeny džęcžom řeje řmjerce. řeho dla mōže tōn řbōžniť řrajičź: „řchtoź do mnje węři, tōn njęwęři do mnje, ale do řeho, řiź mje pōřłaj je. ř řchtoź mje widži, tōn widži řeho, řiź mje je pōřłaj.” (řan. 12, 44. 45.)

řle hacź runje je wōn nařch wulki řřędniť, je wōn tola řeź węřny cžlowjek. řo bęřche řym wuczřobniřam řať řařne, řo tōn řbōžniť řenje řa nuřne njemęjeřche to wobřrucžecź. řa cžřmź niħto njedwęłuje, to řo dopořajacź njęřřęba. ř řchtoź dženřa hiřchęze řęřuřa w řcženjach řebi prawje wobhłada a na njeho pōřłucha, řemu řo wřchřdžom jeho węřne cžlowjeřtowo pofařuje. řaź pať je w řym řenym cžlowjeku bōjřke a cžlowřke řjednocžene, — řaj to je džiwo, najwjeřřchi džiwo wřchřřřch džiwow řōžich. ř řchtoź na řane wařchnje wo řanym džiwoje ničzo wjedžecź njęřchaj, řemu druřu radu dacź njemōžu, hacź řo by to řłowo řbōžniť wumajnyť. řohu budź džaj, řchtoź ma wotemřjeneř duchownej woczř, tōn džiwo dženřa hiřchęze řřchęd řobu widži. ř řym dyrbi nam dořcź byčź. řo my tōn džiwo njęřařřchřmnyem, nam džiwno byčź njemōže. řdže by hęwaj džiwo wōřtať? řle my mōžemy dženřa hiřchęze jeho řrařnořcź wobhładacź řať derje, řaź řan řraji: řy widžřchmy jeho řrařnořcź, — niz: my buchmy wo njeř rořwuczęni, nę, my widžřchmy jeho řrařnořcź, — jako řrařnořcź řeho řenicžřeho narodženeho řřyna wot řōřza, pōłne hnadny a prawdy.

řchtoź bęřche wo řym řřchęřwęcžęny, bęřche wuczřobniť Jeřuřowy,

křesćijan. Štož je wo tym pšehwědczenju, je dženka tež křesćijan. Štož pať tu krařnosć přeje, móže pšchi tym wjele dobrych počinkow měć; wón móže tež pobožny muž być; wón móže tež po swojim wařhnju sa Jesuřa řahorjeny być. Ale křesćijan wón njeje, pšchetož wón runje to najwařniřke přeje, wot kotrehož temu řbóžniřej wřhitko wotwiřuje.

Je-li pať w ćlowjeku tole řařořtne pšehwědczenje, wřhitko druhe řamo wot řebje pšchińdže, pšchede wřchěm, řo ř wjeřekej pořkřušnosćju po ćzele a po duřki řo jemu podadřa. Šmuřiczi wojazy, kotrymž jich wójwoda wěřtořć da, řo jich ř dobřcju powjedže, řu řtajnje ř radořcju do bitwy ćzahnyli. A nětko, tu je wójwoda, řa kotrymž ćzahnywřchi wěćřne řiwjenje dobudřeř.

Tať řu tež ćzi 12 japořtoli na tym pšehwědczenju twjerdže řtali. A hdyž běřke tež řchiž na Golgatha, na kotryž jeho jeho lud pšhibi, dopořař, řo běřke jeho řiwjenje — řchtož řařćiřć na wulku hromadu luda nastupa — bjeř wuřpěřa, wón je řebi řtadleřkřo wucřobnikow řhromadřiř, řa kotrymž woprawdže řeřařke: „Tebi budž moje řyle řiwjenje pořwjećřene“, pšchetož „přeř tebe řmy ře řmjeřeće ř řiwjenju pšchřřli“. Woni džeřu wot dobřcřa ř dobřcju.

Pomyřlmy řebi, řo by Jesuř tyřaz řróć tať wulku řylu pšchecřelow řawořtajiř, řiž pať byřu mjenje pšehwědcřeni, mjenje řahorjeni byli. Šchto by ř nimi byřo, hdy byřu ćřemne řořmy řwěřneho řidřenja řo řbehale? Džećřo móže nam prajić: Křesćijanřtowo dženka wjazy byřo njeby. Duž widřiamy, řať běřke to řwjata mudrořć Jesuřowa, řo běřke řaž řtaroteřtamentři Gideon radřo ř 300 řmuřitymy řjekami řpořojom, hacž hdy by 32,000 wojakow měř, na kotrymž řo řpuřćřećř njemohř. Duž je tež w nařchim ćřařu, hdyž je njepřchecřelřtowo pšchecřiwowo křesćijanřtowo wulke, řařćiř křesćijanřćiř řjekow řřeba. Řiž řařćiř, řiž řu pořojćřni a njewjedřa, řchto ćřinja, ale řařćiř, řiž řo runaja tamnym řwěřkam w přenim ćřařu křesćijanřtowa, my řřebamy.

(Pořracřowanje.)

Řredar njewěry w Ameriřu.

Běřke njedřelu wjećřor. W měřtacířu, hdyž ja běř, njebu řa řylu džen řana Bořa řkřuřba djeřřana. řaťo pať řo ćřmicřtařke, a řařy běřu přořdne, řo do bliřřkeho řeřa podach, řo byř tam mohř ře řwojim Bořom řam być. Řhwilu běř po řeřu řhodřiř, duž na dobu řwěřu přeř ćřmowe řchtomy wuhladach a řynti ćřlowřkeho řta řkřuřach. Šřebi myřlu, řo řhromadřenym křesćijařnow nadeřdu, bliže pšchřřupich. Dřiwny napohlad řo mi pořařa. Še řchtomow běřke řlěřka natwarřena a wot dweju wulkeju řakřow wobřwěćřena. Přchod nej běřu něřotre djeřwjane řawř natwarřene, na kotrymž bě řo na dvě řczi pořkřuřarřow řeřřadařo. Njeřjeřa běřu řim řa wjeřć, řelena trawa řa podnořki a wulke duby běřu řtolpy řeřneje řyřkwe. Řaž jara řo ř wopředřa wóćřko na tym napohladže řwjeřeli, řať jara řo na tej řećři nařřořćiř, řiž řkřuřach bliže pšchřředřiř. řon řećřnik, řiž na řlěřy řtejeřke, předowarřke ř wřřořimi řłowami njewěru a powjedarřke, řo řu w bibliji wřchelake wuprajenja, kotrež řebi na pšchecřiwowo řteja. Přchi tym wón křesćijanřku řyřke ř wuřměřkeřke a řanjeřke, řaž to řařřy bjeřřořni dořonjeja. řon řo mi řdarřke řaž džećřo, řiž by ř prořom wřřořku horu hromadže řeřřelacž ćřyřlo. Wjele pořkřuřarřow po řdacju jemu pšchřřlořowarřke, druřy tam řměrom ředřachu. Dořho řiřće pšchřřořkřuřař njeběř, řaťo wón řwoju řećř řřonćři. řon, řpořojeny wot pšchřřlořowanja, jemu řo dořtateho, řo pořny a hordošřnje wokořo hřadarřke. řa řebi pšchemyřlicř, hacž byř woteřkoř abo jemu na pšchecřiwowo řećřať. Wjeř tym pořtaže řady muž. řon běřke řarž ře řchědřiwymy wlořami a na řwój řiř řepřeny djeřřeřke řećř ř řyle jednorymy řłowami a tola teje řećře řa řwoje řiwe dny řapomnićř njebudu:

„Šuřřodřa, řa řym wjele řet bjeř wami byřliř; te řyřdom-djeřřacž řet řu mje řchřileneho ćřiniře a moje wlořy řeřchědřiwřiře. řa wěm, řo budžećře na mnje pořkřuřacž. řamle do teho řowa, na kotryž řunje měřacž řwěćři, řym řwojeju řubeju řynow řhowař. řeju řow je mi najľuřřke měřtacířko na řemi; pšchetož wot tam budřa řo jich wumožene duřke ř wobřdlenjam wěćřneje wjeřeřořće podacž — ř tym njeřjeřam, kotrež řon řanjeř řa hřupořć wudawarřke. řola pšchecřiwowo wřchěm jeho přořřowanjam ćřu warř pšchepořařacž, řo je druhi řwěř, do kotrehož tež řon ćřlowjek w pořtajnym wěři a kotrehož řo boři. Wř tola wřchřřy tam delřak wodowy řpad řeři řnajecře, kotrehož řchumjenje my řudny wot dalōřa řkřuřimy. Přchod něřotrymi dnjeři wřřke njehow na bjeřy řtejař. řa dobo wuhladach na tamnym bjeřy ćřořm na řeřu wuřećř,

w kotrymž muž řtejeřke, řiž ćřyřke řo na druhi boř pšchewjećř. řaťo běřke řyředž řeři, řo jemu jene wjeřko (řuder) řtama, druhe pať, řaťo ćřyřke řebi ř tym jenym dale pomřacž, bu jemu wot řořmow ř ruřow wutorřnjene. řon mje njewidžeřke, ale jehow pomoz wořanje řylu dolinu pšchřřlincřa. Wřřlicze řebi řnawo, řo je řo wón w tym wořomřnjenu teho dla řať nařřořať, řo je řo bořať, řo budže řo wo řtaku rořbicž a řararřećř? ře, ale to řwěřomnje, řiž w bliřřořci řmjeřće wóřřiřko řećři, ře w nim wotucřiko. ředny wjeřćařy řuřoř po druřim jehow ćřořm do řola wokořo ćřeřjeřke, pšchezo bliže ř hřubiny. řon pšchěřta wořacž a w ćřořmje na řolena padže a řo modleřke. Řařke horze řdřchowanja, řařke řamowobřřorřenja jehow hřehow dla, řařke polubjenja řa pšchřřod! řa běř bjeř tym řuřřoda řawořať a ř jehow pomozu řo mi pořadři, řamneho řhrořřeje řmjeřće wumož. řunje běřke pšchod djeřmi wěćřnořće řtejať, nětko pať běřke wumoženy na bjeřy. — A hřajće, řon muž řamle ředři. řaťo ćřyřke jehow Bořa móřna řuka do wěćřnořće dowjeřć, modleřke řo a poľepřchowanje ľubjeřke — nětko řani a řapřewa teho Bořa, ř kotremuž řo řaťo ř řwojemu wumožniřej wořařke a kotryž jehow řnadnje wuřkřuři.“ Wřchřřiř wocři wobrocřřu řo na přenjeřo řećřniřa. Włědy řaž řećřena, wokořim řměrom řtejeřke a řhwatarřke na to řpěřřnje pšchěř lud prořty a dřiwje ř njeřu hřadajo řam ředžeřke. řa dobo pořřoćři, řo řřoćřo do řeřa.

řyřa řhromadřřna nařřořřena řtejeřke a řaž něma rořeřdže. řon řarž a řa wotřchmoř řamaj, řa jehow ruřu řapřchřimnyř a ř nim řřakach.

Řiž řamaju a řařřřnu, řchtož řami dořořřaju
A řjeknu pať: „řo njeje řať, řaž Bože řłowo praji.“
řo njeřkřuřřa a njewidřa, řiř ćřert do řłuda řtaji.

E. ř.

Řořřny ćřař.

řłořř: řesuř moja nadřřija.

Přchřřotuj řo, wutroba,
A pořřnom' ćřařej, řaž řo řkřuřřa!
Budž dha nětko pořřona!
řa nař ćřeřpi řhryřřuř, duřřa!
Přchřřela řa nař řwoju řrej,
řot hřehow nař ćřini řrej.

Hřeřřny ćřloweće, wopomni to,
řchto řo ř řwojom' měřej řodři!
řesuř, řiž řam pořa řo,
řa hřeřřnikom řtajnje řhodři,
řa nař wumřje na řchřřu,
řutorřny nař poľlecju.

řřwěřnoř' wjeřřla wotřaj řo,
Řiž ćře wjedže hřeřřne pucže!
řod řchřři řhryřřa poľřakni řo!
řłoćřko njeh tam řkřřy řřacže!
Řořřij hřeřřnu wutrobu,
řo mařř měř we řwěřomnjju!

řa tebe řo modřř je,
řwoje dla řo řwamnje poćři,
řehow duřřa řudři řo!
řřyřřow poľnej jehow wocři:
řařřa ćřeřa řařřřna
řřłoćři jehow do přořřa.

řa tebe wón wřřařke
řa řchřřu řam řyle řrawny,
A řiwjenju ćře přřařke:
řłaj, řwój řbóřnik, řwjatny, přawny,
ćřeřpi marřru řařřřnu
řa tu hřeřřnu wutrobu.

řřwořřoh' řuřřa řorje řa,
řwumřje řať řa nařke hřeřři,
řłořřa ř nami wuřjedna.
ř hřeřřami wjazy njeměř řměři,
řo mohř řunu ř wjeřřelu
A řesuřej řicž we njebju!

E. ř.

Konfirmacija w Jerusalemie.

Budźe naschim pscheczalam lubo, w tymle czaſu, hdźež ƚo konfirmacija ƚašo pschibližuje, teŹ něščto wo konfirmaciji w Jerusalemie ƚlyščecž, hdźež naŹ bjeŹ teho ƚwjaty pōŹtny czaŹ wjedže. Tamny pomozny předař Kaufmann piŹe wo tym tač: Konfirmacija wonač na miŹionŹim polu je ƚa konfirmadow prawy nutŹkōd do ewangeliŹeje zyrkwe. A njeje ƚo woni něč teŹ Źjawnje pōjnaja a ƚlubja ƚo jako jeje wuŹnawarjo teŹ ƚrjedža w hrēŹchnym ludu Ź kŹeŹczijskim žiwjenjom Źadžeržecž. DuŹ je konfirmacija w domje ƚa Źyrifke ƚyroty pschezo jara waŹna wēž. Je tōn džen, na kotrymž ma ƚo potaŹacž, Źčtož je tōnle dom Ź džeczi, kotrež je wōn Ź wjetŹcha Ź hubjenŹwa horjewŹa a dołhe lēta w kŹeŹczijskej luboŹczi wocžahnyč, něčto cžinič a kaŹte nadžije je wōn Ź tutym džeczijskim ewangeliŹej zyrkwi w ƚlubjenym kraju dač. Jenōž kōžde druhe lēto je konfirmacija wŹchēch Źchulerjow, kiž ƚu 16 hač 19 lēt stari a po ƚwērnyim Źpytanju ƚa nju Źrawi. Po dlēžŹkej pacžerikej wucžbje pschēs Źararja Schnellera mōžesche ƚo 12 džeczi (11 hōlžow a 1 hōlžo) njedželu 2. oktobra 1893 konfirmērowač. TŹjo, kiž bychu po ƚwojej starobje tei tač daloko byč mōhli, dyrbjaču ƚo bohuzel wot ƚwjateho Źkutka wuŹamknyč. Hdž ƚo woni polēpŹchujaja, mōža poŹdžišcho pschipuŹchecženi byč; hdž niž, Źhubja cžesč pschijecžaja do ewangeliŹeje zyrkwe. S tuch 11 hōlžow je 9 rjemjeŹliŹŹich wucžomžow w blidařni, tružerŹni, horncžerŹni, krawžomni, Źchemžomni a cžičchecžerŹni teho doma, hdž ƚu hižo prawje dželacž namuŹli; jedyn je Źchuler w naŹŹkej ratarŹkej Źchuli w naŹŹkej koloniji Bir-Salem a jedyn Źchuler naŹŹeho Źeminara ƚa wucžerjow. WŹchitžy ƚo jara wjeŹelichu na waŹny džen. Dželbracžaja ŹarŹŹejaja a kōtrow dyrbjaču drje tradaci. Najwjažy ičh nima žanych pscheczelow, kiž rodža wo ičh derjehicže obo woni ƚu pschedaloko a njerōŹymja, Źčtož ƚo ičh džecžom Źtanje. Ale konfirmacija je pschihōdna ŹkladnoŹcž, tuch w blidoŹczi bydlazych přjedawŹŹich wucžomžow naŹŹeho doma, kiž jako mužoj tam a ƚem dželaja abo ƚluža, ƚašo jedyn raŹ Źjednocžicž. Tač ƚo woni ƚašo na ƚwoju konfirmaciju dopomnja a poŹhlnja ƚo ƚašo w ewangeliŹim wuŹnacžu a w luboŹczi k ewangeliŹim bratram. DuŹ ƚo teŹ tehdy wjele tuchle ewangeliŹŹich ArabiŹŹich Ź mēŹta Jerusalema a Ź jehō wokolnoŹcže Źhromadžesche, Ź džela po naŹŹkej mōdže, Ź džela arabiŹŹy ŹwobleŹanŹy, ƚo bychu pschi ƚwjedženju pschitōmni byli.

Džen přjedy bēchu naŹŹi konfirmandojo kaŹalnju domu ƚa Źyrifke ƚyroty wupnyŹhili. Kwētkow jow w horžym lēcže wjele njeje, ale klētko a woltař bēchu njedželu rano Ź rjanym kopjenkami ƚwjateho Janoweho khlēba a Ź cžerwjenym pōdami popjerjoweho Źčtoma Źdebili a konfirmandojo Źtupichu je ƚwojim duchownym do ƚala, kōždy Ź wonjeŹŹkom kwētkow Ź Gethsemanowaje Źahrodny, kotrež bē jim tamny pscheczelnimy mnič darik. Po liturgiŹkej Božej ƚlužbje a po Źpēwanju dweju kherluŹŹchow, nēmŹleho a arabiŹŹleho, džeržesche Źarar arabiŹŹe přēdowanje po 2 Tim. 2, 1 a 3: „Teho dla ty, mōj ƚyno, poŹhlni ƚo pschēs tu hnadu w KhrystuŹu JeŹuŹu, dža pscheczery Źe jako dobrny wojar JeŹom Khrysta.“ PoŹaŹawŹŹi konfirmandam, tač wyŹŹŹi nadawel woni jako ewangeliŹny kŹeŹczijsko w tutym kraju maju, napomina wōn ičh, ƚo bychu ƚo napscheczimo tym wjele njeŹpscheczalam ƚwojeje wēry pschēs JeŹuŹowu hnadu poŹhlnjowali a ƚo bychu ƚo džakownje na luboŹcž wjele ewangeliŹŹich kŹeŹczijskanow je wŹchēch krajom, kotruž bēchu dostali, dopomnili. Pruhowanje a konfirmacija ƚama buŹŹŹej arabiŹŹny džeržanej, kač teŹ pacžerŹŹka wucžba přjedy. WŹŹač wutroba Bože ƚowo najradŹŹo w macžernej rēczi ƚlyŹŹi a ƚa naŹŹich wucžomžow je waŹne, ƚo woni poŹdžišcho ƚwoje Źchpruči, kherluŹŹe a katechizmuŹ w arabiŹŹej rēczi mōža. Po pruhowanju bychu žohnowane a dostachu k dopomnjenju rjane konfirmandŹke wopiŹŹmo. WopoŹdnju podachmy ƚo Ź konfirmandami won do doła ŽilipiŹŹeje studnje, hdž ƚe Žilipus komornika Ź MurŹŹeje kŹečzič. Wod figowžami w winizy ƚedžachmy a ŹwjeŹelichmy ƚo rjaneho wuhlada. W ƚedmej hodžinje ƚo wrōcžiwŹŹi dostachmy potom wŹŹitžy ƚwjate wotkaŹanje a wobŹamknyčmy tač rjany a waŹny džen.

ŹŹmy ƚo tōnle džen huŹto praŹŹeli: Źčto budže Ź naŹŹich dženŹ tač jara ƚa ƚwoju wēru ŹahorjenŹy ludži, hdž přjedy abo poŹdžišcho dom wopuŹchecžaja? Budža to, Źčtož ƚu ƚlyŹŹeli a Źčtož je ƚo jim dowēriko, teŹ wobkhowač a wopotaŹacž? Budža ƚwētko a ƚōl ewangeliŹŹeje wēry a žiwjenja bjeŹ kŹudymy a Źawjedženymy džeczijskimy ƚwojeje domisny? Woni maja je jara cžezko. Cžezko je

ƚa nje doŹahozje dželko a žiwnoŹcž w tutym kŹudym kraju namakač. EwangeliŹŹich wobadow, kotrymž bēchu pschistupili, je teŹ jara mačo. GriciŹŹka a romŹka zyrkeŹ ŹteŹ jara mōžnej a pomhatej jeno po wŹchēm wachnju, hdž ƚo jimaj podaju. Mača a kŹuda ewangeliŹŹka zyrkeŹ nima porŹno temu ničō hač napominanje a troŹŹt Božeho ƚłowa: Spytajcže, ƚo w dowērjenju na Boha a je ƚwērnej dželawoŹcžu Źprawne je žiwicž! Wōh žohnuj teho Źprawneho. Wly dyrbimy a ƚwēmny Źhadženje ƚytwy na miŹionŹim polu temu KriŹeŹej pschepodač. Wot poŹŹenich 18, kiž bychu pschēd dwēmaj lētomaj konfirmērowani, njeje žadyn, kiž je ƚo wot Źbōžnychcžinjažeho pucža ewangeliŹja Źabližil. Nječ teŹ konfirmacija 2. oktobra bohate žohnowanje ƚa ewangeliŹku wēru w ƚwjatym kraju pschijneŹe a ƚo budže pschezo wjažy wucžobnikow, kiž ƚu hotowi, tutōn kraj teho ƚlubjenja ƚa ewangeliŹjon dohycž.

Źdže du?

Žunu wječor ƚo muž prózowaŹŹe, ƚo by pucž do ƚwojeho domu namakač. Teho njeŹtajny kŹablaty kōd jehō pscheradži ƚo bēŹŹe ƚo napik byč. Kunjež pschēs tŹiŹeczi lēt we wŹy bydlēsche, bēŹŹe tola tač pjanu, ƚo bēŹŹe jemu njemōžne, pucž do ƚwojeho domu namakač. Njewjedžo, hdže bēŹŹe, wupraji na poŹŹedku žaŹŹŹne hanjeŹŹke ƚłowo a k jenemu, kiž nimo džesche, džesche wōn: „Źa ƚym pucž Źamylit, hdže ja du?“

PraŹŹeny pač bēŹŹe horliwy kŹeŹczijskan, kiž teho dla wopižaja derje Źnajesche a jehō wutrobnje wobžarowaŹŹe. Źako te praŹŹenje: „Źdže ja du?“ ƚlyŹŹesche, wotmolwi wōn Ź kŹutnej myŹlu: „Źtaženju napscheczimo!“

Wbohi kŹablaty muž wōfomik proŹty na njeho hladaŹŹe a Źtonajo wotmolwi: „Źaj, to je wērno!“

„Pōječe ƚo mnu“, praji tamny, „ja čžu waŹ domoj dowjeŹč!“

Muž pač njemōžesche wjažy te ƚłowa: „Źtaženju napscheczimo“ myŹlow puŹŹŹicž. Wōn pschi ƚebi praji: „Wērno je, ja Źtaženju napscheczimo du. Mōj Božo, ŹteŹ mi k pomozny a wumōž mje!“

W kŹutnej modlitwje mōž doŹta Źpytowanju napscheczimo Źtač a Ź woboheho hubjeneho wopižaja bu Źbōžowny kŹeŹczijskan. —

Prawe požadanje ƚa Źbōžom, prawa lačnoŹcž po hnadže je jenož tam, hdž ƚe pōŹnacže a ƚo potrebnōcž wumōženja Źacžowa. Wufit najpřjedy pōjnacž, kaŹki kŹudy ƚy ty pschēd Bohom, potom ŹmējeŹŹy žadanje bohaty byč we hnadže. Źčtož Źyčhujje: „ja hubjeny cžłowječ, Źčto budže mje wumōž?“ tōn budže ƚebi teŹ po tym Źbōžniku žadacž a pola njeho ƚwōj wucžel pycž.

Źčtož tudy hraje, pije,
Tōn ƚam teŹ wēŹŹe Źmēje
To žyke hēlŹŹe towarŹŹwo.
Źlaj, tam ƚo budža hadrowač,
A ƚebi winu podawač;
WŹŹitko pač tola podarmo.

KralowŹŹi dar.

Kral Alexander Wulki mējesche w ƚwojej mlodoŹczi ƚwērneho wucžerja. Źako bu Ź kralom, jehō přjedawŹŹi wucžer k njemu pschindže, a jehō wo dar proŹŹesche, hdž by teŹ mały byč. Ale Alexander jemu žanych pjenjeŹ njeda, ale jemu žyke mēŹto je wŹchēm dołhodami dari. Wbohi wucžer bēŹŹe žyke naŹŹrōženy a praji, ƚo jemu nihdy do myŹlow pschisčlo njeje, ƚebi taŹŹe něščto žadacž. Alexander na to wotmolwi: „Źa tebi dacž njetrjebam, Źčtož ty ƚebi žadaŹŹ, ale Źčtož ƚo mi jako kralej ŹpodoŹa“.

Nječini naŹŹy KriŹeŹ JeŹuŹ, jako kral wŹŹitŹŹich kralow, teŹ tač? Ty hnadž jehō proŹŹyŹŹ wo ŹtrowoŹcž, cžesč, pjenjeŹy a kubka, wōn pač je tebi njedawa, ale cžakaj jeno, wōn tebi něščto lēpŹŹe da, mjenujžy njebjeŹŹa a wēcžne žiwjenje, jako to mēŹto Bože, to mēŹto njebjeŹŹleho Jerusalema. Na to ƚo wjeŹel a Źpēwaj:

Wulku kraŹnoŹcž,
Wēcžnu jaŹnoŹcž
Čže mi Źawdacž:
Źa čžu jemu
KŹwalbu nawdacž.